

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 218/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 235/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. januára 2017 sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených [REDACTED]

██████████, advokátska kancelária, ██████████, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 235/2013.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú účastníkmi konania vedeného pred okresným súdom, a to na základe žaloby o ochranu osobnosti, ktorú sťažovatelia podali 13. septembra 2013.

Sťažovatelia namietajú, že označené konanie okresného súdu je poznačené zbytočnými prietahmi, v čom vidia sťažovatelia porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V konkrétnosti sťažovatelia argumentujú: *„Počas takmer 3 a pol roka nebol vo veci vykonaný ani jeden relevantný procesný úkon vedúci k odstráneniu právnej neistoty s výnimkou pojednávania dňa 07.10.2015 (odročený na deň 04.11.2015; neuskutočnil sa), od ktorého ku dňu podania tejto sťažnosti uplynulo viac ako 15 mesiacov. Výsledkom absolútnej nečinnosti je teda do dnešného dňa nielen nerozhodnutie vo veci samej (ani neprávoplatné), ale ani vytyčenie žiadneho ďalšieho pojednávania.“*

Sťažovatelia sú toho názoru, že z hľadiska prvého z kritérií zohľadňovaných ustálenou judikatúrou ústavného súdu pri posudzovaní zbytočných prietáhov nemožno namietané konanie považovať za skutkovo či právne zložité, keďže predmet konania možno zaradiť k bežnej agende všeobecných súdov, a dôvodí, že ako účastníci konania sa nijakým spôsobom nepričinili o jeho zbytočné predĺženie, pričom podľa ich názoru plynulosť v postupe konania bola narušená neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu. Sťažovatelia dodávajú:

«Nečinnosť Okresného súdu, ako aj súčasný stav (po takmer 3 a pol roku od podania žaloby na začatie konania bolo vytyčené len jedno pojednanie, súd nevykonal ani jeden

relevantný úkon, ktorý by viedol k odstráneniu právnej neistoty) nemožno podľa názoru sťažovateľov ničím ústavne ospravedlniť, ústavne tolerovať a ústavne udržať. Prvý „úkon“ vykonal až po 15 mesiacoch kde pripustil na stranu odporcu poisťovňu a po ďalších dvoch rokoch ostal pasívny. Neodôvodnené prieťahy, ktorým sa konanie nezmyselne predĺžilo a predlžuje, viedli k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.»

Na základe uvedenej argumentácie sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 235/2013, prikázal okresnému súdu v označenom konaní konať bez zbytočných prieťahov a priznal im primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 €, a to každému z nich, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu sú pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zohľadňované tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu.

Ústavný súd preskúmal obsah spisového materiálu týkajúceho sa sťažovateľmi namietaného konania, z ktorého zistil tieto relevantné skutočnosti:

Predmetom posudzovaného konania je žaloba o ochranu osobnosti spojená s uplatneným nárokom na náhradu škody z titulu usmrtenia rodinného príslušníka sťažovateľov v dôsledku dopravnej nehody. Predmet konania ústavný súd nehodnotí ako osobitne zložitý či už po skutkovej alebo po právnej stránke, pričom v správaní sťažovateľov ako účastníkov konania nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by signalizovali pasivitu sťažovateľov majúcu negatívny vplyv na plynulý postup konania.

Pokiaľ ide o postup okresného súdu pri prejednávaní veci sťažovateľov, preskúmal ústavný súd plynulosť konania, ako aj charakter jednotlivých realizovaných úkonov.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okresný súd v počiatočnej fáze konania vykonával procesné úkony technického charakteru súvisiace so žiadosťou sťažovateľov o oslobodenie od súdnych poplatkov, následne úkony smerujúce k získaniu vzájomných vyjadrení oboch strán sporu k uplatnenému žalobnému nároku. Obdobné úkony okresného súdu nasledovali po vstupe nového účastníka do konania na strane žalovaného. Po vykonaní prvého termínu pojednávania 7. októbra 2015 (kde bolo umožnené sťažovateľom predniesť vlastné argumenty) došlo k jeho odročeniu pre účely vypočutia znalca a žalovaného v prvom rade. Ďalší určený termín pojednávania (4. november 2015) bol zrušený z dôvodu potreby prejednať sťažovateľmi uplatnený návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania. V nadväznosti na označený návrh sťažovateľov vykonával okresný súd technické úkony smerujúce k získaniu relevantných vyjadrení účastníkov konania.

Po doručení vyjadrenia jedného z účastníkov konania 1. februára 2016 zostal okresný súd nečinný bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka, a v postupe pokračoval až s odstupom približne deviatich mesiacov vydaním uznesenia o zastavení konania proti žalovanému v druhom rade 16. decembra 2016.

Následne v januári a februári 2016 zabezpečoval okresný súd doručenie predmetného rozhodnutia žalovanému v 1. rade.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd v súhrne konštatuje, že pred okresným súdom konanie vo veci sťažovateľov dosiaľ (teda v čase rozhodovania ústavného súdu) prebieha po celkovú dobu približne troch rokov a šiestich mesiacov, ktorú nemožno hodnotiť ako extrémne dlhú. V rámci označenej doby bola zistená celková nečinnosť okresného súdu v rozsahu približne deviatich mesiacov.

Charakter označeného negatívneho momentu v postupe okresného súdu zhodnotil ústavný súd s prihliadnutím na celkovú dobu konania pred okresným súdom ako ojedinelý prierah, ktorý nedosahuje takú intenzitu, že by bolo možné dospieť k záveru o zbytočných prierahoch v postupe okresného súdu a o porušení označených práv sťažovateľov.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec ústavný súd dodáva, že uvedené rozhodnutie ústavného súdu nepredstavuje procesnú prekážku, ktorá by v budúcnosti bránila sťažovateľom obrátiť sa na ústavný súd so sťažnosťou, ak by dochádzalo podľa vedomia sťažovateľov k zbytočným prierahom v namietanom konaní okresného súdu.

Z týchto dôvodov ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia, a ďalšími návrhmi sťažovateľov sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017